(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

NEUVOSTON YHTEINEN KANTA
13 päivältä huhtikuuta 2000,
ydinsulkusopimuksen osapuolten vuoden 2000 tarkistuskonferenssista

(2000/297/YUTP)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 15 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan unioni pitää ydinsulkusopimusta ydinsulkujärjestelmän kulmakivenä ja ydinaseiden riisunnan olennaisena perustana.

(2) Neuvosto teki 25 päivänä heinäkuuta 1994 päätöksen 94/509/YUTP [1] yhteisestä toiminnasta ydinsulkusopimuksen osapuolina olevien valtioiden vuoden 1995 konferenssin valmistelemiseksi.

(3) Neuvosto määritteli 23 päivänä huhtikuuta 1998 yhteisen kannan 98/289/YUTP [2] ydinsulkusopimuksen osapuolten vuoden 2000 tarkistuskonferenssin valmistelukomitean toisen kokouksen valmistelusta.

(4) Ydinsulkusopimuksen osapuolten vuoden 1995 tarkistus- ja jatkamiskonferenssissa tehtiin päätökset ydinsulkusopimuksen jatkamisesta määrittämättömäksi ajaksi, ydinaseiden leviämisen estämisen ja aseista riisunnan periaatteista ja tavoitteista, kyseisen sopimuksen tarkistusmenettelyn vahvistamisesta sekä Lähi-itää koskevasta päätöslauselmasta.

(5) Ydinsulkusopimuksen vuoden 2000 tarkistuskonferenssin valmistelukomitea piti kolme kokousta: New Yorkissa 7 — 18 päivänä huhtikuuta 1997, Genevessä 27 päivänä huhtikuuta — 8 päivänä toukokuuta 1998 ja New Yorkissa 10—21 päivänä toukokuuta 1999.

(6) Neuvosto hyväksyi 29 päivänä huhtikuuta 1997 yhteisen toiminnan 97/288/YUTP [3] Euroopan unionin osallistumisesta ydinalan viennin valvonnan avoimuuden lisäämiseen.

(7) Neuvoston 1 päivänä joulukuuta 1997 hyväksymien neuvotteluohjeiden perusteella on allekirjoitettu Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) ydinaseettomien valtioiden, Euratomin ja Kansainvälisen atomienergiayhteisön (IAEA) välisen verifiointisopimuksen lisäpöytäkirja, Ranskan, Euratomin ja IAEA:n välisen turvavalvontasopimuksen lisäpöytäkirja sekä Yhdistyneen kuningaskunnan, Euratomin ja IAEA:n välisen turvavalvontasopimuksen lisäpöytäkirja.

(8) Edellä mainitut lisäpöytäkirjat allekirjoittaneiden Euroopan unioniin kuuluvien osapuolten tavoitteena on saattaa ratifiointiprosessi päätökseen mahdollisimman pian.

(9) Vuoden 1995 tarkistus- ja jatkamiskonferenssin tulosten sekä ydinsulkusopimuksen vuoden 2000 tarkistuskonferenssin valmistelukomitean tulosten ja suositusten perusteella on asianmukaista saattaa ajan tasalle ja kehittää edelleen yhteisessä kannassa 98/289/YUTP asetettuja tavoitteita sekä sen mukaisesti toteutettavia aloitteita.

(10) Yhteinen kanta 98/289/YUTP olisi tämän vuoksi kumottava ja korvattava tällä yhteisellä kannalla,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN YHTEISEN KANNAN:

1 artikla

Euroopan unionin tavoitteena on kansainvälisen ydinsulkujärjestelmän vahvistaminen edistämällä ydinsulkusopimuksen vuoden 2000 tarkistuskonferenssin onnistumista.

2 artikla

1. Edellä 1 artiklassa määritellyn tavoitteen saavuttamiseksi Euroopan unioni:

a) pyrkii jatkamaan toimia, joiden tarkoituksena on vakuuttaa ne valtiot, jotka eivät vielä ole ydinsulkusopimuksen osapuolia, ja erityisesti ne valtiot, jotka käyttävät turvavalvonnan piiriin kuulumattomia laitoksia, liittymään sopimukseen mahdollisimman pian;

[1] EYVL L 205, 8.8.1994, s. 1.
[2] EYVL L 129, 30.4.1998, s. 1.
[3] EYVL L 120, 12.5.1997, s. 1.

b) kannustaa osallistumaan ydinsulkusopimuksen vuoden 2000 tarkistuskonferenssiin;

c) osallistuu ydinsulkusopimuksen toiminnan hallittuun ja tasapainoiseen tarkistamiseen vuoden 2000 tarkistuskonferenssissa, myös sopimuksen osapuolina olevien valtioiden sopimuksen mukaisten hankkeiden täytäntöönpanoon, sekä sen määrittämiseen, millä aloilla on tulevaisuudessa edistyttävä edelleen ja millä keinoin;

d) edistää yhteisymmärryksen saavuttamista keskeisissä asioissa vuoden 2000 tarkistuskonferenssissa ja sen kolmessa pääkomiteassa ottaen huomioon asiakysymysten valmistelutyö valmistelukomitean kolmessa kokouksessa ja pitäen mielessä vuoden 1995 tarkistus- ja jatkamiskonferenssin hyväksymien, erityisesti ydinaseiden leviämisen estämisen ja niiden riisunnan periaatteita ja tavoitteita koskevien, päätösten ja päätöslauselman keskeisen merkityksen.

2. Sopimuksen sekä vuoden 1995 tarkistus- ja jatkamiskonferenssissa määritettyjen periaatteiden ja tavoitteiden luomien puitteiden pohjalta Euroopan unioni uskoo, että keskeisten asioiden jatkotarkasteluun voi sisältyä muun muassa seuraavaa:

a) Saatetaan täydellinen ydinkoekieltosopimus viipymättä ja ehdoitta voimaan siten, että varsinkin ne 44 valtiota, joiden ratifiointia sopimuksen voimaantulo edellyttää, ratifioivat sopimuksen.

b) Aloitetaan välittömästi ja saatetaan pikaisesti päätökseen neuvottelut Geneven aseidenriisuntakonferenssissa syrjimättömästä, monenvälisestä ja kansainvälisesti ja tehokkaasti valvottavissa olevasta sopimuksesta, jossa kielletään ydinaseisiin tai muihin ydinräjähteisiin käytettävien halkeamiskelpoisten aineiden tuotanto. Kunnes tällainen sopimus on saatu neuvoteltua, Euroopan unioni kehottaa kaikkia valtioita, jotka eivät ole vielä niin tehneet, lopettamaan ydinaseisiin tai muihin ydinräjähteisiin käytettävien halkeamiskelpoisten aineiden tuotannon.

c) Perustetaan esityslistan 1 kohdan (”Ydinasekilpailun lopettaminen ja ydinaseriisunta”) perusteella aseidenriisuntakonferenssin puitteisiin ad hoc -työryhmä edellyttäen, että mainitunlaisen työryhmän toimeksiannosta päästään yksimielisyyteen.

d) Luodaan ydinaseista vapaita vyöhykkeitä sekä joukkotuhoaseista vapaita vyöhykkeitä asianomaisella alueella sijaitsevien valtioiden kesken vapaasti sovittavien järjestelyjen pohjalta.

e) Tarkastellaan edelleen kysymystä turvatakuista ydinsulkusopimuksen osapuolina oleville ydinaseettomille valtioille.

f) Ydinasevaltiot allekirjoittavat ja ratifioivat ydinaseista vapaita vyöhykkeitä koskevat asianmukaiset pöytäkirjat, joissa todetaan, että mainitunlaisille vyöhykkeelle voidaan saada sopimuspohjaiset turvatakuut.

g) Korostetaan, miten tärkeää on, että asianomaiset valtiot ryhtyvät toimenpiteisiin mainitunlaisissa sopimuksissa ja niiden pöytäkirjoissa määrättyjen takuiden toteuttamiseksi.

h) Edistetään avoimuutta vapaaehtoisena luottamusta lisäävänä toimena aseidenriisunnan jatkamisen edistämiseksi.

i) Kehotetaan ydinasevaltioita Moskovassa 19—20 päivänä huhtikuuta 1996 pidetyssä G 7/P 8 -ryhmän ydinturvallisuushuippukokouksessa tehdyn sopimuksen mukaisesti saattamaan asianmukaisten kansainvälisten turvavalvontatoimenpiteiden ja ydinaseiden turvajärjestelyjen piiriin sellaiset halkeamiskelpoiset materiaalit, joita ei enää tarvita puolustuskäytössä.

j) Sovelletaan peruuttamattomuuden periaatetta kaikkien ydinaseriisunnan ja asevalvonnan alan toimenpiteiden ohjenuorana, jolla vaikutetaan kansainvälisen rauhan, turvallisuuden ja vakauden vahvistamiseen ottaen huomioon nämä edellytykset.

k) Vaaditaan START II -sopimuksen ja sen pöytäkirjan pikaista voimaantuloa ja ajallaan tapahtuvaa täytäntöönpanoa, START III -neuvottelujen pikaista aloittamista strategisten ydinaseiden määrän vähentämiseksi edelleen sekä tämän sopimuksen mukaisesti vähennettäväksi määrättyjen ydinkärkien todennettavaksi hävittämiseksi.

l) Vahvistetaan uudelleen ballististen ohjusten torjuntaohjuksia koskevan sopimuksen merkitys strategisen vakauden perustana.

m) Korostetaan muiden kuin strategisten ydinaseiden merkitystä ydinaseiden vähentämispyrkimyksissä.

n) Kehotetaan kaikkia ydinaseettomia valtioita tekemään sopimukset IAEA:n kanssa mahdollisimman pian ydinsulkusopimuksen III artiklan vaatimusten täyttämiseksi.

o) Vahvistetaan uudelleen ydinsulkusopimuksen vuoden 1995 tarkistus- ja jatkamiskonferenssin päätösasiakirjan (osa 1) periaatteita ja tavoitteita koskevassa päätöksessä olevat määräykset turvavalvonnasta.

p) Kehotetaan edelleen valtioita, joilla on jo toimivat turvavalvontasopimukset, tekemään ja saattamaan voimaan lisäpöytäkirjat IAEA:n kanssa mahdollisimman pian tehostetun turvavalvontajärjestelmän panemiseksi pikaisesti täytäntöön ja liittämiseksi sen jälkeen olemassa oleviin turvavalvontatoimenpiteisiin.

q) Kehotetaan ydinalan toimittajia jatkamaan ydinalan viejämaiden ryhmän ja Zangger-komitean ponnisteluja avoimuuden lisäämiseksi ja vuoropuhelun ja yhteistyön edistämiseksi kaikkien asianomaisten osapuolten keskuudessa.

r) Kehotetaan kaikkia ydinmateriaalia alueellaan säilyttäviä valtioita ylläpitämään ja tarvittaessa parantamaan ydinmateriaalia koskevia kirjanpito-, turvallisuus-, ja turvajärjestelyjään noudattaen asiaan kuuluvia kansainvälisesti hyväksyttyjä standardeja.

s) Kehotetaan kaikkia valtioita ryhtymään toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että herkkien aineiden, laitteiden ja teknologioiden vienti on asianmukaisen seuranta- ja valvontajärjestelmän alainen; helpotetaan yhteistyössä tapahtuvaa teknologian kehittämistä lisäämällä toimittajien luottamusta siihen, että tavaroita, teknologiaa ja aineita käytetään ainoastaan rauhanomaisiin tarkoituksiin.

t) Kehotetaan valtioita, jotka eivät ole tähän mennessä liittyneet ydinaineiden turvajärjestelyjä koskevista toimista tehtyyn yleissopimukseen, hyväksymään asiaa koskevat turvajärjestely- ja perusturvallisuusstandardit sekä ottamaan käyttöön ja saattamaan voimaan asianmukaisia toimenpiteitä sekä asianmukainen lainsäädäntö, joiden tarkoituksena on ydinmateriaalien ja muiden radioaktiivisten aineiden laittoman kaupan torjunta.

u) Korostetaan jatkuvan kansainvälisen yhteistyön merkitystä ydinturvallisuuden ja turvallisen ydinjätehuollon sekä säteilysuojan tehostamiseksi ja kehotetaan valtioita, jotka eivät ole tähän mennessä liittyneet kaikkiin asiaa koskeviin yleissopimuksiin, tekemään näin mahdollisimman pian ja täyttämään täysin tästä johtuvat sitoumuksensa.

3 artikla

Euroopan unioni toteuttaa seuraavia toimia 2 artiklan tavoitteiden saavuttamiseksi:

a) tarvittaessa puheenjohtajavaltion Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 18 artiklassa mainituin edellytyksin suorittamia toimia, joiden tarkoituksena on edistää ydinsulkusopimuksen maailmanlaajuista kattavuutta;

b) puheenjohtajavaltion Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 18 artiklassa mainituin edellytyksin suorittamia toimia, joiden tarkoituksena on kannustaa osallistumaan ydinsulkusopimuksen vuoden 2000 tarkistuskonferenssiin;

c) puheenjohtajavaltion Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 18 artiklassa mainituin edellytyksin suorittamia toimia ydinsulkusopimuksen osapuolina olevien valtioiden kannustamiseksi tukemaan 2 artiklassa mainittuja tavoitteita;

d) pyrkimys jäsenvaltioiden sopimukseen ydinsulkusopimuksen osapuolina olevien valtioiden harkittavaksi Euroopan unionin puolesta esitettävistä, keskeisiä kysymyksiä koskevista ehdotusluonnoksista, jotka saattavat olla pohjana ydinsulkusopimuksen vuoden 2000 tarkistuskonferenssin päätöksille;

e) Euroopan unionin lausumia, jotka puheenjohtajavaltio esittää yleisen keskustelun ja kolmessa tärkeimmässä komiteassa käytävien keskustelujen aikana.

4 artikla

Kumotaan yhteinen kanta 98/289/YUTP.

5 artikla

Tämä yhteinen kanta tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

6 artikla

Tämä yhteinen kanta julkaistaan virallisessa lehdessä.

Tehty Luxemburgissa 13 päivänä huhtikuuta 2000.

Neuvoston puolesta

A. VARA

Puheenjohtaja